

Subsidie-aanvraag Min. LNV

Regeling Tijdelijke Ondersteuning Nationale Parken

11 september 2020

Aanvrager: Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen

Bijlage bij: Aanvraagformulier Regeling Tijdelijke Ondersteuning Nationale Parken

Transitieprogramma NP Hollandse Duinen 2021 – 2023

Het verbinden van stad en natuur!

1. Het verbinden van stad en natuur!

Dit Nationaal Park Hollandse Duinen is naar onze mening één van de meest ultieme voorbeelden van nationale parken Nieuwe Stijl. Zowel uit het ambitiedocument, de Landschapsbiografie, de Landschapsstrategie als de Aanvraag status Nationaal Park blijkt wat voor een bijzondere positie de Hollandse Duinen innemen in het meest verstedelijkte gebied van Nederland: de Randstad. Ze geven aan voor welke majeure opgave Nationaal Park Hollandse Duinen staat. Een uitdaging van formaat.

Binnen Nationaal Park wonen en werken nu al zo'n 1 miljoen mensen. Tot 2030 zijn er in de regio voor ongeveer 250.000 nieuwe inwoners circa 170.000 extra woningen nodig, waarvan een belangrijk deel binnen de parkcontour. Het toerisme groeit tot 2030 naar verwachting met 50 procent (een pre-coronaprognose). De behoefte aan ruimte en voorzieningen groeit met deze ontwikkelingen mee; behalve voor extra woningen is er ook ruimte nodig voor nieuwe infrastructuur voor werk, bereikbaarheid, energie- en drinkwatervoorziening, (verblijfs)recreatie en toerisme. Groei van bevolking, toerisme en bedrijvigheid hebben gevolgen voor de kwaliteit van bodem, water en lucht. En de kustverdediging moet op termijn meegroeien met de stijgende zeespiegel om het achterland veilig te houden.

Dit alles betekent toenemende druk op de belangrijke waarden van Hollandse Duinen: biodiversiteit, rust, ruimte en cultuur(erfgoed) en een gezond en aantrekkelijk woon- en werkklimaat.

Voor het vinden van oplossingen voor de maatschappelijke en ruimtelijke opgaven kiest Nationaal Park Hollandse Duinen een integrale, samenhangende aanpak. Een aanpak die kijkt naar de natuurkernen in de duinen, en tegelijk ook naar het landschapsecologische systeem en het daarmee samenhangende landschap op grotere schaal, inclusief bebouwd gebied.

Er gebeurt al veel goeds, onder andere door de Landschapstafels, de Erfgoedlijnen en de natuur- en waterbeheerders. Met de schaalvergroting en brede blik maken we een meerwaarde mogelijk. Voor de maatschappelijke opgaven komt een groter zoekgebied voor oplossingen beschikbaar. Dat geldt letterlijk: we verbinden (fysieke) gebieden met elkaar en zoeken voor versterken van de natuur ook naar oplossingen in de dorpen en steden. Het geldt ook inhoudelijk: door verbinding van verschillende opgaven komen nieuwe oplossingen in beeld. En, niet in de laatste plaats, geldt het bestuurlijk: we verbinden organisaties. We vinden elkaar makkelijker en houden elkaar scherp. Niet alles kan overal – samen aan dezelfde tafel zittend kunnen we belangen bij elkaar brengen en verrassende oplossingen bedenken en onderbouwde, afgewogen keuzes maken. Deskundigheid, middelen en ruimte kunnen we gebundeld inzetten. In het vinden van oplossingen spelen steden nadrukkelijk ook een rol, voor extra voorzieningen en ook voor financiering.

2. Aanvrager: Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen

De Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen is de formele aanvrager van deze subsidie. De Stichting is opgericht op 21 augustus 2018. Ze heeft haar zetel te 's-Gravenhage. KvK nummer is 72394714
De heer W.M.E. Drossaert is bestuurder.
De statuten zijn desgewenst beschikbaar.

Contactpersonen voor de aanvraag:

Inhoudelijk

Naam : ing. [REDACTED]
Functie : Programmamanager Staatsbosbeheer tbv. NP Hollandse Duinen
@-mail : [REDACTED] [staatsbosbeheer.nl](mailto:[REDACTED]@staatsbosbeheer.nl)
Telefoon : 06- [REDACTED]

Financieel

Naam : [REDACTED]
Functie : Financial Accountant
@-mail : [REDACTED] [@dunea.nl](mailto:[REDACTED]@dunea.nl)
Telefoon : 06- [REDACTED]

3. Beschrijving Projectplan

Transitieprogramma NP Hollandse Duinen 2021 – 2023

Het verbinden van stad en natuur!

3.1. Inleiding

In de afgelopen 3 jaar hebben de Provincie Zuid-Holland, Dunea en Staatsbosbeheer hard gewerkt aan de conceptaanvraag status nationaal park Hollandse Duinen. Vele gesprekken op ambtelijk en bestuurlijk niveau waren nodig voor draagvlak en commitment. Na jaren van intensieve voorbereiding organiseren de drie Samenwerkende Partners van de Hollandse Duinen op 9 december 2020 een bestuurlijke slotbijeenkomst met een gedragen Aanvraag Status Nationaal Park voor Hollandse Duinen als resultante. Op basis van het verkregen draagvlak en commitment in de streek, zal de Provincie Zuid-Holland vervolgens de status van Nationaal Park officieel aanvragen bij het ministerie van LNV.

In de aanloop daartoe zijn dus heel wat processen in gang gezet om te komen tot een Nationaal Park. In 2017 is, bij gelegenheid van de verkiezing “Mooiste natuurgebied van Nederland”, het Ambitiedocument opgesteld en omarmt door ca 45 stakeholders uit het gebied. In de jaren daarna zijn andere essentiële producten opgeleverd:

- de Landschapsbiografie Nationaal Park Hollandse Duinen (november 2018);
- de Educatiestrategie Nationaal Park Hollandse Duinen (juni 2020)
- het Meerwaarderapport Nationaal Park Hollandse Duinen (juli 2020)
- de Landschapsstrategie Hollandse Duinen (augustus 2020)
- het adviesrapport toekomstige Governance Nationaal Park Hollandse Duinen (augustus 2020)
- het Uitvoeringsprogramma (concept sept. 2020)

Naast de drie huidige samenwerkende partijen (Provincie Zuid-Holland, Dunea en Staatsbosbeheer) hebben inmiddels nieuwe partijen zich bereid verklaard toe te treden als toekomstige bestuurders van en deelnemers aan Nationaal Park Hollandse Duinen.

In de verwachting dat de Minister van LNV positief zal besluiten zal Hollandse Duinen in 2021 officieel de status van Nationaal Park hebben. Dat betekent niet dat we dan klaar zijn. Sterker nog, de verdere opbouw en ontwikkeling van het Nationaal Park zal dan vorm en inhoud moeten krijgen. Hierbij ligt de focus conform het beleid van de minister op het versterken van de kwaliteiten van Nationaal Park Hollandse Duinen, het verankeren van de betrokkenheid en het verbinden van de samenleving bij natuur van het nationaal park. De drie pijlers van het ambitiedocument. De pijlers Versterken, Verbinden en Verankeren lopen als een rode draad door het ambitiedocument van Nationaal Park Hollandse Duinen. Ze dragen nu al bij aan de positieve ontwikkelingen in het gebied. De inhoud van de hiervoor genoemde documenten zal voor de komende jaren de koers bepalen om invulling te geven aan de 12 criteria van de standaard voor de nationale parken en die van Nationaal Park Hollandse Duinen in het bijzonder.

In de Landschapsstrategie zijn voor het gebied “Urgenties” aangegeven. De drie maatschappelijke opgaven klimaat, energie en landbouw sluiten naadloos aan op de urgenties van nationaal park Hollandse Duinen. Complexe majeure vraagstukken voor de korte en de lange termijn die nu moeten worden opgestart komen tot uiting in 12 strategische projecten. Deze subsidieaanvraag is bedoeld om in de komende periode van drie jaar (2021 – 2023) Nationaal Park Hollandse Duinen door te ontwikkelen, conform de Standaard, strategische projecten op te starten en daarmee een bijdrage te leveren aan de drie maatschappelijke opgaven. Vooropgesteld dat de subsidie in december 2020 zal worden toegekend.

Urgentie

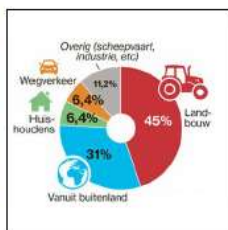
Hollandse Duinen is een gebied met bijzondere kwaliteiten ten aanzien van natuur en landschap. Behoud en versterking van die waarden is echter geen vanzelfsprekendheid. In dit dichtbevolkte deel aan de rand van ons land speelt een aantal urgente kwesties met forse uitdagingen die hoe dan ook gevolgen zullen hebben voor Nationaal Park Hollandse Duinen.

Het zijn ruimtelijke opgaven die ingrijpen in het landschap en gevolgen kunnen hebben voor de natuurwaarden. Ze onderstrepen de noodzaak voor een heldere koers voor het nationaal park. Daarbij schuilt in deze opgaven ook nadrukkelijk een kans: het zijn motoren achter ontwikkelingen die, mits op een goede manier verbonden met de ambities van het nationaal park, ook een bijdrage kunnen leveren aan de verdere versterking en ontwikkeling van Hollandse Duinen.

Biodiversiteit

De kwaliteit van de natuur staat onder druk. Ondanks alle inspanningen van de afgelopen decennia is de biodiversiteit succesievelijk achteruit gegaan. Er zijn dan ook effectievere en verdergaande maatregelen nodig om dit te herstellen. Maatregelen die niet alleen betrekking hebben op de natuurgebieden, maar ook op het 'natuurinclusiever' maken van het landelijk gebied en de openbare ruimte.

Stikstof

Een specifiek probleem wordt gevormd door stikstofdeposities. Te hoge concentraties van stikstof leiden tot een aantasting van bijzondere natuurwaarden die gebaat zijn bij schrale omstandigheden. Intensieve landbouw heeft een belangrijk aandeel in de stikstofuitstoot. Daarnaast speelt zeker in een sterk verstedelijkte regio als deze ook industrie en infrastructuur een belangrijke rol. In het kader van de PAS-problematiek zijn maatregelen geboden om de negatieve effecten van stikstof tegen te gaan.

Klimaat

Klimaatverandering en dan in het bijzonder zeespiegelstijging is een uiterst relevante opgave voor de kust. De duinen bieden bescherming als zeevering. De veiligheid is voorts nog op orde, maar voor de lange termijn zijn nieuwe strategieën noodzakelijk. Strategieën waarbij de duinen als zeevering mee kunnen groeien met de stijgende zeespiegel. Dit heeft uiteraard direct gevolgen voor de inrichting en het gebruik van strand en duinen.

Verstedelijking

Er is een grote opgave voor de bouw van nieuwe woningen. De nood is hoog: 1 miljoen woningen moeten er bij in Nederland. Juist ook in dit al sterk verstedelijkte gebied is de vraag groot en dus de druk op de steeds schaarsere ruimte navenant.

Recreatieve druk

Meer mensen betekent ook meer recreanten die gebruik willen maken van de groene buitenruimte als uitlooppgebied. In de huidige situatie is al sprake van een grote recreatiedruk op de soms kwetsbare natuurgebieden. Naar verwachting zal dat in de toekomst alleen maar verder toenemen. Daarbij is er niet alleen een spanningsveld tussen recreatie en natuur, ook de verschillende recreatieve gebruikersgroepen kunnen elkaar in de weg zitten; soms ook letterlijk op de smalle paden. Een betere spreiding van het recreatieve gebruik is dan ook noodzakelijk.

Drinkwaterwinning

De duinen vervullen een belangrijke functie voor drinkwaterwinning. Een toenemende vraag naar drinkwater noodzaakt tot een uitbreiding van de capaciteit. Hiervoor zijn nieuwe locaties noodzakelijk die een ruimteclaim in het gebied zullen leggen. Naast uitbreiding van de capaciteit in het duingebied komen ook 'nieuwe' gebieden in beeld zoals de binnenduinstrand en het Valkenburger Meer.

Toename toerisme

De laatste jaren is er sprake geweest van een sterke groei van bezoekers van buiten. Toerisme heeft zich ontpopt als een snelgroeiende sector, met een toenemend economisch belang. Ook in de toekomst zal het toerisme naar verwachting nog sterk groeien (volgens NBTC-NIPO een 50% toename in 2030). Wat de effecten van de huidige coronacrisis hierop zijn laat zich nu nog moeilijk voorspellen. Groei van toerisme legt een extra druk op de groene ruimte. Daarbij is er plaatselijk ook een spanningsveld tussen toerisme en leefbaarheid, wanneer de toeristische ontwikkeling gepaard gaat met lokale overlast (parkeeroverlast, Airbnb).

Landbouwtransitie

Van rijkswege wordt ingezet op een transitie van de traditionele landbouw richting duurzaam en circulair. Streven is een landbouw die geen negatieve invloed meer heeft op de kwaliteit van lucht, die een minimaal effect heeft op de gezondheid van omwonenden, waar de bodem blijvend gezond wordt gehouden, waar insectenpopulaties gezond en stabiel zijn en waar dieren diervriendelijk worden gehouden. In Hollandse Duinen zijn uiteenlopende en zeer specifieke vormen van landbouw aanwezig (zoals bolenteelt en glastuinbouw) met ieder zijn eigen uitdagingen en kansen ten aanzien van verduurzaming, circulariteit en natuurinclusiviteit.

Energie

De transitie naar duurzame energie gaat gepaard met een forse ruimteclaim. Om aan de doelstellingen te kunnen voldoen is er ruimte nodig voor o.a. windturbines en zonnepanelen. In de regionale energiestrategieën (RES) worden de mogelijkheden hiertoe verkend. Windturbines zijn zeker in dit gebied lastig inpasbaar vanwege de bijzondere waarden en vele bebouwing en Infrastructuur. Zonne-energie zal kansrijker zijn, maar ook daarvoor geldt dat grootschalige opstellingen niet eenvoudig inpasbaar zijn en op gespannen voet kunnen staan met de landschappelijke, cultuurhistorische, ecologische en recreatieve waarden in het gebied.

Bron: Landschapsstrategie Nationaal Park Hollandse Duinen

Nationaal Park Hollandse Duinen wil om voorgaande reden een beroep doen op een deel van de € 6 miljoen, dat de minister van LNV beschikbaar heeft gesteld via Regeling Tijdelijke Ondersteuning Nationale Parken.

3.2. Ligging Nationaal Park Hollandse Duinen

Hollandse
Duinen:
natuurlijk een
nationaal park!

Nationaal Park Hollandse Duinen is er al

Nationaal Park Hollandse Duinen, de brede kuststrook van Hoek van Holland tot aan Hillegom, is een prachtig en geliefd gebied. Je vindt er natuurparels van internationale allure, verbonden met bijzondere landschappen en zichtbare historie (oude akkertjes, Atlantikwall, landgoederen, trekvaarten, oude binnensteden). En dat alles midden in het dichtstbevolkte deel van Nederland. De belangrijke waarden van Hollandse Duinen: biodiversiteit, rust, ruimte en cultuur(erfgoed), en een gezond en aantrekkelijk woon- en werkklimaat.

Urgentie

Deze bijzondere kwaliteiten zijn tegelijk ook kwetsbaar voor ontwikkelingen op het gebied van onder andere klimaat, groei van bevolking en toerisme, landbouw en milieu. De grote uitdagingen hangen nauw samen, je kunt ze als enkele partij niet oplossen. Daarom hebben partijen uit het hele gebied de krachten gebundeld om onder de noemer 'Nationaal Park Hollandse Duinen' gezamenlijk te werken aan de toekomst van het gebied. Want samen kunnen we meer!

Bron: Concept-statusaanvraag d.d.aug.2020

3.3. Transitieprogramma NP Hollandse Duinen 2021 – 2023

De subsidieaanvraag richt zich op het project: “Transitieprogramma NP Hollandse Duinen 2021 – 2023”. Dit project omvat drie samenhangende deelactiviteiten.

- Transitie en gebiedsontwikkelingen
- Communicatie
- Alliantie voor de Educatiestrategie

In de onderliggende paragrafen worden deze deelactiviteiten toegelicht.

3.3.1. DEELACTIVITEIT 1

Transitie en Gebiedsontwikkeling 2021 - 2023

In de afgelopen twee jaar is zeer hard gewerkt aan de aanvraag status Nationaal Park. In de inleiding is hier al het één en ander over gezegd. Tijdens een bestuurlijke bijeenkomst op 6 juli jl. hebben bestuurders volmondig “ja” gezegd voor het aanvragen van de status nationaal park. Tijdens de bestuurlijke bijeenkomst op 14 september is dat nogmaals bevestigd. De puntjes kunnen op de i worden gezet. Dat betekent ook dat de formele besluitvorming bij het College van GS Provincie Zuid-Holland, de College's van B&W en de Gemeenteraden nu kan plaatsvinden. Het college van GS Provincie Zuid-Holland de aanvraag status Nationaal Park Hollandse Duinen nog dit jaar aanbieden aan de minister van LNV. De verwachting is dat een positief besluit door de minister nog kan plaatsvinden voor de Tweede Kamerverkiezingen (maart 2021)

Met het verkrijgen van de status Nationaal Park zijn we er niet. Sterker nog. Dan begint het pas. In de belangrijke eerste fase van het nieuwe nationale park Hollandse Duinen zal er veel energie gaan zitten in het verankeren van de ambities, het gedachtengoed, de visie, de koers en de doelstellingen van het park in provinciale en gemeentelijke beleidsdocumenten en de omgevingsvisies. En in het verbinden met bewoners, ondernemers en bezoekers met het park.

De status Nationaal Park moet een meerwaarde opleveren voor het gebied, de regio en de stakeholders. Het verkrijgen en ook het borgen van commitment is een essentieel onderdeel bovenop het draagvlak. Het betekent binnen het Nationaal Park het onderhouden van het netwerk, het opbouwen van nieuwe relaties en het strategisch inzetten van bestaande relaties en ambassadeurs.

De huidige en de nieuwe samenwerkingspartners voelen deze inspanningsverplichting als een belangrijke prioriteit om draagvlak te behouden en te versterken en nieuw commitment te verkrijgen. Draagvlak van de bewoners in het gebied en commitment van overheden, organisaties, het bedrijfsleven zijn belangrijke randvoorwaarden. Het willen investeren (financieel maar ook door beschikbaar stellen van capaciteit) om gezamenlijk te kunnen werken aan het realiseren van de ambities en te bouwen aan Nationaal Park Hollandse Duinen. Dit vraagt van de samenwerkingspartners in de komende 3 jaren veel uren inzet op verschillende niveaus.

Het in gang zetten van strategische projecten uit de Landschapsstrategie is een uitdaging van formaat. Het starten van deze gebiedsontwikkelingen mag gezien worden als een succes en resultante van draagvlak en commitment. Door het samen de schouders eronder zetten kunnen de ambities van dit nieuwe nationale park worden gerealiseerd. Met een deel van deze strategische projecten wordt tevens invulling gegeven aan de maatschappelijke opgaven:

- Klimaat,
- Energie
- Landbouw.

In de hierna genoemde strategische projecten wordt ook de betekenis voor de drie maatschappelijke opgaven geduid.

Het gaat in deze om de initiatief-, definitie-, ontwerp- en voorbereidingsfase. Voor sommige onderdelen ook de implementatiefase en/of consultatiefase. Het betreft dus alle processen voorafgaand aan de realisatiefase. Om deze gebiedsontwikkelingen te agenderen en het uiteindelijk mogelijk te maken (een aantal van) deze twaalf strategische projecten in de komende drie jaar te starten.

Het betreffen de volgende 12 strategische projecten (inclusief korte toelichting):

1. Parkways: aantrekkelijk verbinden routenetwerk

We realiseren een hoogwaardig netwerk van recreatieve hoofdroutes (fietsen, wandelen, paardrijden en varen): de 'Parkways'. We doen dit vooral door bestaande routes te verbeteren en soms door ontbrekende schakels in het netwerk te realiseren. De Parkways zijn gekoppeld aan landschappelijke lijnen en structuren en hebben een groene, landschappelijke uitstraling. Langs de Parkways komen markante verblijfs- en uitzichtplekken, zo mogelijk in de vorm van land art, die de herkenbaarheid van de route en de beleefbaarheid van het landschap versterken.

2. Park-Poorten: representatieve entrees

Er komen representatieve en herkenbare plekken van waaruit bezoekers het Nationaal Park kunnen ontdekken: de Park-Poorten. Deze Park-Poorten ontwikkelen we op knooppunten in het Parkwaynetwerk die behalve per fiets ook goed bereikbaar zijn met auto en openbaar vervoer. Elke poort heeft een informatiecentrum waar het verhaal over Hollandse Duinen wordt verteld, toegespitst op de omgeving van de betreffende poort. Op dit moment zijn zeven (mogelijke) Park-Poorten in beeld gebracht.

3. Herkenbare gebiedshuisstijl: robuust landschappelijk

We ontwikkelen een heldere gebiedshuisstijl waarmee de herkenbaarheid van het Nationaal Park wordt vergroot. De gebiedshuisstijl sluit aan bij de sfeer en het karakter van Hollandse Duinen en wordt benut voor de vormgeving van bankjes, richtingaanwijzers, routemarkering, informatieborden en dergelijke. De huisstijl wordt toegepast langs de Parkways en bij de Parkpoorten.

4. Zeewaartse ontwikkelzone: ruimte maken

Door zeewaarts uit te breiden kunnen we meer ruimte creëren voor de verschillende functies binnen het Nationaal Park. Het kan tegelijk onderdeel zijn van een langetermijn-kustverdedigingsstrategie waarbij volgens het principe van building with nature duinen langzaam meegroeien met de stijgende zeespiegel. Deze groeiende duinen kunnen gefaseerd worden ontwikkeld in samenhang met opgaven voor natuur, recreatie, waterwinning en stedelijke ontwikkeling.

Relatie met transitieopgave Klimaat

Zeewaartse ontwikkelzone: ruimte maken

Inspelen op zeespiegelstijging in relatie tot een veilig woon- en werkklimaat voor gebied gelegen achter de duinen en onder zeeniveau.

5. Binnenduintrandzone: herkenbare bufferzone

We versterken de ecologische, landschappelijke en recreatieve kwaliteiten van de binnenduintrandzone. Hierdoor wordt dit gebied nog aantrekkelijker voor mens, dier en plant. Bovendien ontstaat zo een robuuste bufferzone tussen kwetsbare natuurgebieden in de duingebieden en het (agrarische en stedelijke) achterland.

Relatie met transitieopgave Landbouw

Binnenduintrandzone: herkenbare bufferzone

Het ontwikkelen van natuurinclusieve landbouw ter versterking van de biodiversiteit en de landschappelijke kwaliteiten als overgang tussen de natuurkerngebieden en het agrarische cultuurlandschap.

6. Versterken bestaande natuur: robuuste kwaliteit

We versterken de kwaliteit van natuur door te investeren in de bestaande natuur(kern)gebieden, door het optimaliseren van beheer (met ruimte voor dynamiek) en door het realiseren van robuuste verbindingen. Verder benutten we mogelijkheden om natuur in de stad te verbinden met natuur buiten de stad.

Relatie transitieopgave Klimaat

Versterken bestaande natuur: robuuste kwaliteit

Robuustere en veerkrachtiger natuur door o.a. het afronden van NNN dat meer bestand is tegen het veranderende klimaat met extreme weersomstandigheden.

7. Nieuw Valkenburg: nieuw stadslandschap

We ontwikkelen rond de locatie van het voormalige Vliegveld Valkenburg een nieuw stadslandschap. Dit biedt mogelijkheden voor versterking van natuur en landschap en recreatieve aantrekkelijkheid en voor het beter zichtbaar maken van het bijzondere cultureel erfgoed in dit gebied.

Relatie transitieopgave Energie

Nieuw Valkenburg: nieuw stadslandschap

Een nieuwe woonwijk waarbij aandacht is voor en gestreefd wordt naar CO2-neutraal bouwen, opvang en infiltratie van regenwater, voorkomen van hittestress, energie-neutrale woningen. Alsmede groene inrichting als landschappelijke en ecologische verbinding met de bestaande natuurgebieden.

8. Van Zee tot Zweth

We ontwikkelen natuur en recreatie in samenhang op de grens van het Westland en Den Haag. Voortbouwend op de bestaande groene zone tussen landgoed Ockenburgh en natuurrecreatiegebied de Uithof realiseren we een robuuste groenzoom als ecologische verbinding en landschappelijke geleding in dit stedelijke gebied.

9. Parklandschap Duivenvoorde: de complete gradiënt

We versterken de overgang van strand-duinen-strandwallen naar landgoederen-veenweide die in dit gebied nog zo mooi te beleven is. Door de barrièrewerking van infrastructuur (A4 en N44) te verminderen worden de landgoederen in dit gebied beter beleefbaar en worden ecologische relaties in het gebied hersteld.

10. Oosterduin: meer Oosterduin

We benutten de voorgenomen zandwinning in dit gebied voor het ontwikkelen van een nieuw landschap met een combinatie van water en bos, en herstellen hiermee de historische landschappelijke en ecologische structuur van het gebied.

11. Casco Westland: groenblauwe dooradering

We versterken op de lange termijn natuur, landschap en recreatie in het glastuingebied van het Westland. Door de groenblauwe dooradering uit te breiden langs historische waterstructuren zoals de Gantel en de Zweth, aansluitend op de al gerealiseerde Poelzone (met Park-Poort), ontstaat een compleet en robuust casco dat aansluit op en deel uitmaakt van het ecologische en recreatieve netwerk van Hollandse Duinen.

12. Hollands Buiten: samenhangende landgoederen

We versterken de (regionale) samenhang en landschappelijke en recreatieve kwaliteit van de landgoederen in Hollandse Duinen (tussen Monster en Hillegom). Dit maakt de landgoederen tot een volwaardige bestemming voor de bezoekers van het Nationaal Park waardoor meer kwetsbare bestemmingen ontzien kunnen worden.

Naast deze strategische ruimtelijke projecten met een (boven)regionale betekenis, leveren de partners via investeringen, ook in andere projecten, belangrijke bijdragen aan de ambities van het Nationaal Park. Bijv. het uitwerken van Bezoekersmanagement en Recreatiezonering voor het gehele nationale park en de conceptuutwerking Hoekse Poort in relatie tot Hoekse lijn of het opstellen van een onderzoeks- en monitorings-agenda.

Voor het Versterken, Verbinden en Verankeren van het gedachtengoed van Nationaal Park Hollandse Duinen en het van de grond krijgen van deze gebiedsontwikkelingen is het voeren van vele gesprekken nodig. In welke vorm dan ook. Dit kunnen gesprekken zijn op eigen initiatief of op uitnodiging. Individuele gesprekken of in groepsverband. In de vorm van consultatiegesprekken, participatiegesprekken en/of implementatietrajecten. We beperken ons dus niet tot het geven van louter voorlichting. Om de inhoud kracht bij te zetten kunnen materiedeskundigen worden ingeschakeld en/of toelichtingen worden gegeven tijdens veldbezoeken.

Deelactiviteit 1 (samenvatting)

- Transitieproces door inhuur en inzet capaciteit samenwerkende gebiedspartijen Nationaal Park Hollandse Duinen
- Het verankeren van het gedachtengoed nationaal park Hollandse Duinen in omgevingsvisies en beleidsplannen;
- Gebiedsontwikkeling door het realiseren van allianties voor strategische projecten uit de Landschapsstrategie;

- Deelnemende partijen

De Provincie Zuid-Holland, Dunea, Staatsbosbeheer, de Gemeenten Den Haag en Rotterdam, Zuid-Hollands Landschap, het Hoogheemraadschap van Delfland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en de regio Holland – Rijnland hebben in ieder geval aangegeven bijdragen te willen leveren. Ook andere partijen hebben zich reeds gemeld.

- Uitvoeringsperiode van Q1 2021 – Q4 2023

Dit transitieproces is een continue proces met inzet van de samenwerkende gebiedspartijen gedurende de gehele periode van drie jaar. Ook in de jaren

daarna zullen de gebiedsontwikkelingen doorlopen. Dit valt echter buiten de scope van deze subsidieaanvraag.

- Kosten deelactiviteit 1
Totale kosten ca. € 300.000,= incl. BTW

Belangrijkste kostenpost (€ 250.000,=) betreft de inzet capaciteit van door de deelnemende organisaties ter beschikking gestelde medewerkers. Deze medewerkers vormen het Kernteam van de organisatie maar zijn niet in dienst van de Stichting (aanvrager).. De kosten zijn gebaseerd op ervaringscijfers van de afgelopen drie jaar.

Aanvullende kosten (€ 50.000,=) betreffen kosten voor uitbestedingen aan bureaus, het organiseren van bijeenkomsten en het inhuren van o.a. sprekers enz

Cofinanciering € 150.000,= incl. BTW uit de governance NPHD Gevraagde subsidie € 150.000,= incl. BTW.
--

- Bijdrage aan:
Met bovenstaande wordt een versterkte en verbrede impuls gegeven aan criterium 2, 3, 4, 5, 6 en 7 van de standaard.

3.3.2. DEELACTIVITEIT 2

Communicatie

In de afgelopen drie jaar heeft Nationaal Park Hollandse Duinen sterk ingezet op communicatie met de omgeving waarbij de focus op de directe betrokken stakeholders lag (o.a. bestuurders). Verschillende doelgroepen – van overheden tot ngo's en van het bedrijfsleven tot bewoners – vragen een uitgekende benadering. Zowel analoog als digitaal. De communicatie in de afgelopen drie jaar heeft zich in belangrijke mate toegespitst op het toewerken naar het verkrijgen van de status nationaal park en in het realiseren van een basisbekendheid in de regio. In de komende drie jaren zal de focus liggen op het overbrengen van de meerwaarde, op de belevingsaspecten, uitvoeringsprojecten en de communicatie m.b.t. de verankering van het gedachtengoed (zie 3.3..1) van Nationaal Park Hollandse Duinen onder een bredere kring stakeholders zoals bewoners, buitenlandse toeristen en ondernemers. Aansprekend voorlichtingsmateriaal (zowel analoog als digitaal) zal worden afgestemd op de desbetreffende doelgroep. Zij moeten gaan voelen dat het nationaal park ook voor en van hen is. Blogs, Vlogs, video's, persberichten, nieuwsbrieven, projectinformatie, publicaties, factsheets, partnerboodschappen, vlaggen en banners, campagnes, merkgids en huisstijl enz. enz. brengen niet alleen productiekosten met zich mee maar vragen ook de nodige voorbereiding. Ook nulmetingen kunnen onderdeel zijn van de communicatiestrategie.

Gelet de ligging van Nationaal Park Hollandse Duinen in het Randstedelijke gebied, met een voor (internationale) toeristen een uiterst aantrekkelijke kustlijn met interessante en bijzondere iconen (Keukenhof en bollenstreek, Atlantikwall enz.) is het noodzakelijk publicaties meertalig uit te brengen. .

Afstemming met en samenwerking tussen Nationaal Park Hollandse Duinen en de vele marketingorganisaties moet het efficiënt inzetten van schaarse middelen en uren bevorderen. De gemeente Den Haag, The Hague&partners en Leiden Marketing hebben aangegeven hieraan deel te willen nemen.

Deelactiviteit 2 (samenvatting)

- Inhuur en inzet communicatie-coördinator en adviseur. Een communicatiestrategie voor de komende vijf jaar met een uitgebreid scala aan (meertalige) producten en herkenbaarheid en uitstraling in het veld;

- Deelnemende partijen
De Provincie, Dunea, Staatsbosbeheer, Zuid-Hollands Landschap en de Gemeente Den Haag, The Hague&partners en Leiden Marketing overwegen om deel te nemen aan dit onderdeel. Onderhandelingen met meerdere partijen zijn gaande.
- Uitvoeringsperiode van Q1 2021 – Q4 2023
Communicatie is een continue proces met inzet van de samenwerkende gebiedspartijen gedurende de gehele periode van drie jaar.
- Kosten deelactiviteit 2
Totale kosten ca. € 350.000,= incl. BTW

Belangrijkste kostenpost (€ 270.000,=) betreft de inhuur van experts op het gebied van communicatie. De kosten zijn gebaseerd op ervaringscijfers van de afgelopen drie jaar.

Aanvullende kosten (€ 80.000,=) betreffen kosten voor de inhuur van tekstschrijvers, vormgevers, het vertalen van bestaande en nieuwe brochures, alsmede de productiekosten van communicatieproducten (o.a. banners, vlaggen, brochures, enz.) voor het nieuwe Nationaal Park Hollandse Duinen.

Cofinanciering € 175.000,= incl. BTW uit de governance NP Hollandse Duinen Gevraagde subsidie € 175.000,= incl. BTW.

- Bijdrage aan:
De grote diversiteit aan communicatie(doelen en middelen) leveren een bijdrage aan het totaal van de 12 criteria van de standaard en criterium 6 in het bijzonder.

3.3.3. DEELACTIVITEIT 3

Alliantie voor de Educatiestrategie

Door het Nationaal Parken Bureau is een landelijke educatiestrategie ontwikkeld voor de Nationale Parken. In de aanloop naar de aanvraag status nationaal park is voor Hollandse Duinen eveneens een educatiestrategie ontwikkeld toegespitst op dit gebied. De educatiestrategie voor Nationaal Park Hollandse Duinen is goed afgestemd op de landelijke lijn.

De educatiestrategie zal in de komende jaren geïmplementeerd moeten worden waarbij een uitgebreid netwerk moet ontstaan van aanbieders van educatieve projecten. Daarbij moet niet alleen gedacht worden aan de traditionele partijen zoals Staatsbosbeheer, Zuid-Hollands Landschap en IVN maar ook naar partijen als Naturalis, Heineken, Hoogheemraadschappen, Dunea enz.

Nationaal Park Hollandse Duinen streeft naar een educatie-alliantie in 2021 / 2022. Een uitgebreid netwerk dat met elkaar gaat samenwerken om bestaande educatieve producten te verbinden met Nationaal Park Hollandse Duinen en daar waar mogelijk nieuwe te ontwikkelen. Deze alliantie zal een belangrijk onderdeel vormen in de maatschappelijke betrokkenheid. Mede gelet de doelstellingen ten aanzien van het betrekken van scholen en jeugd. Om te komen van losse individuele aanbieders van educatieve producten tot een educatie-alliantie met een gezamenlijke doelstelling zal een educatie-coördinator op senior-niveau worden aangesteld.

De educatie-coördinator krijgt als hoofdplicht:

- Het gezamenlijk met de gebiedspartners tot stand brengen van een Educatie-alliantie en
- het implementeren van het landelijke en regionale educatiebeleid van de nationale parken in concreto dat van Nationaal Park Hollandse Duinen.

Meer in detail betekent dit:

- Het opbouwen van een netwerk van aanbieders educatieve producten;
- Het sturen op de inhoud van bestaande educatieve producten;
- Het zoeken naar financiers voor duurzame educatieve programma's (subsidies, fondsen, NPL, bedrijfsleven enz.)
- Het opzetten van een meerjarenprogramma educatie (2021 – 2025) om de doelstellingen uit het educatiebeleid te realiseren;

Deelactiviteit 3 (samenvatting)

- Een alliantie voor educatie met als resultante een meerjaren educatieprogramma.

- Deelnemende partijen
De provincie Zuid-Holland, Dunea, Staatsbosbeheer, Naturalis en IVN hebben aangegeven te willen deelnemen aan dit proces. Er zijn gesprekken gaande met andere partijen.
- Uitvoeringsperiode van Q1 2022 – Q4 2023
In Q1 2022 kan de opdracht worden verstrekt. Naar verwachting kan in Q4 2023 het educatieprogramma worden geïmplementeerd.
- Kosten deelactiviteit 5
Totale kosten ca. € 150.000,= incl. BTW

Belangrijkste kostenpost betreft de inhuur van een educatiecoördinator.

Cofinanciering € 75.000,= incl. BTW uit de governance NP Hollandse Duinen Gevraagde subsidie € 75.000,= incl. BTW.

- Bijdrage aan:
Met bovenstaande wordt een impuls gegeven aan criterium 8 van de standaard.

3.4. Samenhang als resultante

De voorgaande drie deelactiviteiten kunnen niet afzonderlijk worden beschouwd. Er is sprake van een onlosmakelijke relatie tussen al deze activiteiten. Weliswaar kan een bureau op onderdelen een gerichte opdracht krijgen. Maar deze staat altijd in relatie tot andere onderdelen. Minstens de leden van het kernteam – de werkorganisatie – werken over de verschillende activiteiten heen. Dat is sowieso de ervaring van de afgelopen drie jaar. En dat zal ook in de komende drie jaar aan de orde zijn. In gesprekken met stakeholders zullen altijd meerdere doelen worden besproken en kan het gesprek zich zelfs verbreden als zich (nieuwe) kansen voordoen om de ambities van Nationaal Park Hollandse Duinen te realiseren.

Het transitieprogramma Nationaal Park Hollandse Duinen 2021 – 2023 (“Het Verbinden van Stad en Natuur!”) en de daaronder hangende activiteiten laten zich in de periode 2021 – 2023 dan minstens vertalen in de volgende resultaten:

Deelactiviteit 1

- Transitieproces door inhuur en inzet capaciteit samenwerkende gebiedspartijen Nationaal Park Hollandse Duinen
- Het verankeren van het gedachtengoed nationaal park Hollandse Duinen in omgevingsvisies en beleidsplannen;
- Gebiedsontwikkeling door het realiseren van allianties voor strategische projecten uit de Landschapsstrategie;

Deelactiviteit 2

- Inhuur en inzet communicatie-coördinator en adviseur. Een communicatiestrategie voor de komende vijf jaar met een uitgebreid scala aan (meertalige) producten en herkenbaarheid en uitstraling in het veld;
- ;

Deelactiviteit 3

- Een alliantie voor educatie met als resultante een meerjaren educatieprogramma.

4. Plan van Aanpak Transitieprogramma NP Hollandse Duinen

Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen, (hierna verder aangegeven als de Stichting) zal de subsidie van de LNV-Regeling Tijdelijke Ondersteuning Nationale Parken ontvangen.

De Stichting is daarmee budgethouder. In die hoedanigheid zal de Stichting optreden als opdrachtgever.

De Stichting heeft afspraken met SOK-partners en gebiedspartners uit de governance van Nationaal Park Hollandse Duinen voor het leveren van capaciteit. Deze gezamenlijke capaciteit vormt een Kernteam.

Het Kernteam zal:

- a. Deelactiviteiten uitvoeren door inhuur capaciteit gebiedspartners.
- b. Opdrachten aan derden, bureaus, specialisten voorbereiden en begeleiden.
- c. Een combinatie van a en b. waarbij leden van het Kernteam inhoudelijk betrokken zijn bij een opdracht aan bijv. een gespecialiseerd bureau.

Het Kernteam legt (deel-)opdrachten voor aan de Stichting die vervolgens de opdracht verstrekt.

Het Kernteam spreidt de activiteiten over de periode van 3 jaar waarbij de spreiding mede afhankelijk is van de beschikbaar gestelde capaciteit door samenwerkende gebiedspartners. Op basis van de voorlopige afspraken zullen de meeste opdrachten in 2021 starten.

Op basis van de huidige afspraken komt het Kernteam minstens 1x / maand bij elkaar om de voortgang van en de samenhang tussen de verschillende opdrachten te bespreken. De stand van zaken en de voortgang wordt 2x / jaar besproken met de Stichting.

De Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen voert de financiële administratie conform de regeling.

PLANNING (Samenvatting)

Activiteit	2021				2022				2023				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
1	O	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	G	Transitieproces + Gebiedsontwikkeling
2	O	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	G	Communicatie
3	O	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	G	Educatie
	O = Opdracht												
	U = Uitvoering												
	G = Gereed												

5. Begroting

Project Transitieprogramma nationaal park Hollandse Duinen 2021 - 2023 (samenvatting)							
Nr.	Activiteit	Fase	Resultaat	Begin-/einddatum	Uitvoerder(s)	Totale kosten	Cofinanciering uit governance Nationaal Park Hollandse Duinen (50%)
1	Transtieproces en Gebiedsontwikkeling 2021 - 2023	Realisatiefase	Uitbesteding	Q1 2021 / Q4 2023	Stichting NP Hollandse Duinen	€ 250.000,00	€ 125.000,00
			Producten		kosten overig	€ 50.000,00	€ 25.000,00
2	Communicatie	Realisatiefase	Uitbesteding	Q1 2021 / Q4 2023	Stichting NP Hollandse Duinen	€ 270.000,00	€ 135.000,00
			Producten	Q1 2021 / Q4 2023	kosten overig	€ 80.000,00	€ 40.000,00
5	Educatie	Initiatiefase	Uitbesteding	Q1 2022 / Q4 2023	Stichting NP Hollandse Duinen	€ 80.000,00	€ 40.000,00
			Producten		kosten overig	€ 70.000,00	€ 35.000,00
					TOTAAL	€ 800.000,00	€ 400.000,00
							2021 € 200.000,00
							2022 € 150.000,00
							2023 € 50.000,00

De toelichting op deze begroting is weergegeven:

- voor deelactiviteit 1 in par. 3.3.1;
- voor deelactiviteit 2 in par. 3.3.2;
- voor deelactiviteit 3 in par. 3.3.3.

6. Cofinanciering

De cofinanciering van 50% zal worden opgebracht door de governance NP Hollandse Duinen. De intentieverklaringen van zowel de Provincie Zuid-Holland als het Groenfonds zijn als bijlage I respectievelijk bijlage II toegevoegd.

7. Intentieverklaring bij een nationaal park in oprichting

Bijlage III-a betreft de getekende intentieverklaring van de Provincie Zuid-Holland. Daarin wordt verwezen naar de samenwerkingsovereenkomst tussen de Provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer en Dunea. Deze is opgenomen als bijlage III-b. In deze samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat de drie partijen zich zullen inspannen om in 2020 voor Hollandse Duinen een aanvraag te zullen doen voor de status nationaal park. De voorbereidingen zijn in volle gang. De planning is er op gericht om op 9 december 2020 de officiële aanvraag gereed te hebben zodat de Provincie Zuid-Holland deze formeel kan aanbieden aan de minister van LNV.

Bijlage I

Rijksdienst voor ondernemend Nederland

Onderwerp:

Intentieverklaring cofinanciering Hollandse Duinen voor de subsidieaanvraag "Tijdelijke ondersteuning Nationale Parken"

Geachte heer, mevrouw,

Op verzoek van de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen verklaren wij dat de provincie Zuid-Holland de intentie heeft om, samen met onze partners, de benodigde cofinanciering voor de subsidieaanvraag "Tijdelijke ondersteuning Nationale Parken" voor Nationaal Park Hollandse Duinen conform de subsidievoorwaarden te regelen.

Wij hebben de intentie om voor Hollandse Duinen de status van Nationaal Park aan te vragen op het moment dat er een door alle partners gedragen voorstel voor de organisatie en financiering van het nieuwe Nationaal Park is uitgewerkt. Voor de financiële onderbouwing daarvan zullen wij van verschillende partners in het gebied (niet alleen van de huidige samenwerkingspartners) een financiële bijdrage vragen. Een deel van deze financiële bijdragen zullen wij benutten voor de cofinanciering van activiteiten van het nieuwe Nationaal Park die volgens de subsidieregeling "Tijdelijke ondersteuning Nationale Parken" subsidiabel zijn.

Vooruitlopend op de formele financiële toezeggingen van diverse partners spreken wij, mede namens de huidige samenwerkingspartners, het vertrouwen uit dat het enthousiasme voor Nationaal Park Hollandse Duinen in het gebied zal leiden tot voldoende financiële bijdragen van partners.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen 90, 386 en 386 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Gedeputeerde Staten

Contact

T 070 - 441 [redacted]
[redacted]@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90802
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 68 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Zie verzenddatum links onder

Ons kenmerk
PZH-2020-750568281
DOS-2017-0002388
Uw kenmerk

Bijlagen

-

PZH-2020-750568281 dd. 08-09-2020

Deze intentieverklaring is nadrukkelijk geen garantstelling waarbij Zuid-Holland bij een tekort garant staat voor de cofinanciering en het tekort aanvult. Uiteraard zullen de projecten waarvoor de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen subsidie zal aanvragen pas starten als de cofinanciering volledig gegarandeerd is.

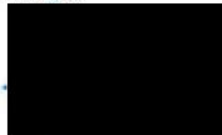
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit

Bijlagen:
- Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park NLDelta

Bijlage II

Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen
t.a.v. de heer [REDACTED]
p/a Plein van de Verenigde Naties 11-15
2719 EG ZOETERMEER

Datum 3 september 2020
Onderwerp Intentieverklaring behorende bij subsidieaanvraag LNV
Behandeld door De heer [REDACTED]
Oms kenmerk Z20-6266 / D20-35628
Luw kenmerk +
Bijlagen =

Geachte heer [REDACTED]

De Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen wil een beroep doen op de Regeling Tijdelijke Ondersteuning Nationale Parken en zal daartoe voor 15 september 2020 een formele subsidieaanvraag indienen. Verplicht onderdeel van de subsidieaanvraag betreft het meesturen van een intentieverklaring waaruit blijkt hoe de cofinanciering is geborgd.

Deze intentieverklaring is noodzakelijk om als rechtspersoon, Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen in aanmerking te komen voor de subsidieregeling Tijdelijke ondersteuning Nationale Parken van LNV 2021 – 2023.

Door middel van deze brief verstrekken wij u de intentieverklaring voor cofinanciering. Daarbij ga ik er vanuit dat het deel dat Staatsbosbeheer en Dunea bijdragen aan cofinanciering zal komen uit het Groenfonds Staatsbosbeheer – Dunea waar wij gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor dragen. Wij zeggen u tevens toe om ons, samen met de Provincie Zuid-Holland, in te zetten voor het verkrijgen van cofinanciering bij partners van het Nationaal Park Hollandse Duinen.

De gevraagde intentieverklaring is geen garantstelling maar een verklaring waaruit spreekt dat wij vertrouwen hebben in de in de aanvraag beschreven cofinanciering en het beschikbaar krijgen van de middelen door de partners.

Mocht de cofinanciering op onderdelen onverhoopt niet gerealiseerd kunnen worden dan zullen de beschikte middelen teruggaan naar het Ministerie van LNV voor die activiteiten waarvoor de cofinanciering toch niet beschikbaar mocht komen. Om bovenstaande situatie te voorkomen adviseren wij u activiteiten uit de subsidieaanvraag alleen te starten als de cofinanciering volledig gegarandeerd is.

Wij wensen u veel succes met het indienen van de aanvraag bij LNV en wij hopen daarmee ook op deze wijze een bijdrage te leveren aan een succesvolle doorontwikkeling van nationaal park Hollandse Duinen.

Staatsbosbeheer | Overschierweg 310 | 3112 NC Schiedam | Postbus 2 | 3800 AA Amersfoort | T 020-2981010 | F 033-4328481 | KVK 30263544

Als u nog vragen hebt dan kunt u contact opnemen met de heer ing [redacted] of [redacted]@staatsbosbeheer.nl.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
ir. S. Thijssen BNT
directeur Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer | Overschieweg 310 | 3112 NC Schiedam | Postbus 2 | 3800 AA Amersfoort | T 010-2981010 | F 033-412881 | KVK 30984548

Bijlage III-a

 <p>provincie HOLLAND ZUID</p>	Gedeputeerde Staten
Rijksdienst voor ondernemend Nederland	Contact [Redacted] T 070 - [Redacted] [Redacted]@pzh.nl
	Postadres Provinciehuis Postbus 90602 2509 LP Den Haag T 070 - 441 86 11 www.zuid-holland.nl
	Datum Zie verzenddatum links onder Oms kenmerk PZH-2020-750568281 DOS-2017-0002388 Uw kenmerk
	Bijlagen 1
Onderwerp Intentieverklaring statusaanvraag Hollandse Duinen voor de subsidieaanvraag "Tijdelijke ondersteuning Nationale Parken"	
Geachte heer, mevrouw,	
Op verzoek van de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen verklaren wij dat de provincie Zuid-Holland de intentie heeft om ruim voor 1 september 2021 de status van Nationaal Park aan te vragen voor Hollandse Duinen. Zuid-Holland zal deze status aanvragen mede op verzoek van de partners waarmee wij samenwerken aan de oprichting van Hollandse Duinen, namelijk Dunea, Staatsbosbeheer en de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen. Afspraken hierover liggen vast in de Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen (zie bijlage).	
Hoogachtend,	
Bezoekadres Zuid-Hollandplein 1 2596 AW Den Haag	Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, secretaris,
Tram 9 en de buslijnen 90, 385 en 386 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag C&S is het tien minuten lopen. De parkeermuur voor auto's is beperkt.	voorzitter, [Redacted]
	drs. H.M.M. Koek
	drs. J. Smit
	Bijlagen: - Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen
	PZH-2020-750568281 dd. 08-09-2020

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST met de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen

De ondergetekenden:

1. **Dunea N.V.**, een naamloze vennootschap statutair gevestigd te Zoetermeer en kantoorhoudend te 2719 EG Zoetermeer, Plein van de Verenigde Naties 11, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 27122974 ("**Dunea**");
2. **Staatsbosbeheer**, een publiekrechtelijke rechtspersoon zetelend te 3811 MG Amersfoort, Smallepad 5, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 30263544 ("**Staatsbosbeheer**");
3. **Gedeputeerde staten van Zuid-Holland**, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de rechtspersoon naar publiekrecht zetelend te 2596 AW 's-Gravenhage, Zuid-Hollandplein 1, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 27375169, ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 2 oktober 2018 (de "**Provincie**") en
4. **Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen**, een stichting statutair gevestigd in de gemeente 's-Gravenhage en kantoorhoudend te 2719 EG Zoetermeer, Plein van de Verenigde Naties 11, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 72394714 (de "**Stichting**").

Dunea, Staatsbosbeheer, de Provincie en de Stichting hierna gezamenlijk aangeduid als "**Partijen**" en ieder van hen als "**Partij**".

nemen in aanmerking:

- A. Dat na het uitroepen van de 'Hollandse Duinen' tot één van de mooiste natuurgebieden van Nederland de ambities en gecreëerde verwachtingen geconcretiseerd moeten worden.

- B. Dunea, Staatsbosbeheer en de Provincie het initiatief nemen om samen met (gebieds)partners het Nationaal Park Hollandse Duinen stevig te verankeren binnen de provincie Zuid-Holland als Nationaal Park (NP) van wereldklasse. Onder de partners (verder aangeduid als "Partners") bevinden zich terreinbeheerders, overheden, ondernemers, marketingorganisaties, maatschappelijke - en culturele organisaties.
- C. In het kader van de hiervoor onder B. bedoelde samenwerking en mede in verband met de aanvraag van de status NP wordt een stichting opgericht. Zowel Staatsbosbeheer als de Provincie hebben als publiekrechtelijke organisatie beperkte mogelijkheden om een stichting op te richten.
Op 21 augustus 2018 is door Dunea de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen opgericht.
- D. Om de ambities en doelen van NP Hollandse Duinen te realiseren wordt een werkorganisatie ingesteld. De werkorganisatie wordt aangestuurd door alle (substantieel) betalende of bijdragende Partijen. De dagelijkse aansturing van de werkorganisatie vindt plaats door het Stichtingsbestuur.
- E. De werkorganisatie werkt de ambities en doelen van NP Hollandse Duinen uit in een uitvoeringsprogramma. De werkorganisatie informeert Partijen en Partners minimaal 1 keer per jaar over de voortgang van het uitvoeringsprogramma tijdens een gebiedsbijeenkomst voor alle bij het NP betrokken Partners.
- F. Partijen wensen hun afspraken, rechten en verplichtingen nader vast te leggen in deze samenwerkingsovereenkomst (de "**Overeenkomst**"),

en komen hierbij overeen:

DOEL VAN DE SAMENWERKING

Artikel 1

De onderhavige samenwerking omvat de navolgende doelstellingen:

1. het versterken van de bescherming van de navolgende waarden in het brede Zuid-Hollandse kustgebied gelegen tussen Hoek van Holland en Hillegom: natuur, water(winning), kustbescherming, erfgoed, recreatie en landschap;
2. het vergroten van het bewustzijn van het belang van bovengenoemde waarden;
3. het verkrijgen en behouden van de status Nationaal Park voor het hiervoor onder (1.) bedoelde kustgebied en
4. indien relevant het instellen van een fonds door de Stichting ten behoeve van de (her)verdeling van middelen bestemd voor de realisatie van voormelde doelstellingen.

TER BESCHIKKING STELLEN VAN PERSONEN

Artikel 2

1. Dunea en Staatsbosbeheer stellen ieder voor een periode van twee jaar, ingaande op de datum van ondertekening van deze Overeenkomst, minimaal één persoon (de equivalent van circa 1,0 Fte) zonder functionele vergoeding ter beschikking aan de

Stichting. Deze personen zetten zich in voor de realisatie van de in deze Overeenkomst genoemde doelstellingen.

2. De Provincie zal zich inspannen om:
 - a) de ambities van NP Hollandse Duinen in de provinciale omgevingsvisie te verankeren en de gemeenten binnen de provincie Zuid-Holland inspireren dat ook te doen;
 - b) het uitvoeringsprogramma van NP Hollandse Duinen te stroomlijnen met het (provinciale) uitvoeringsprogramma van de visie Rijke GroenBlauwe Leefomgeving;
 - c) in overleg te treden met de provincie Noord-Holland waar het de samenwerking met NP Zuid-Kennemerland betreft met de ambitie een provinciegrens overschrijdend NP te vormen met als basis NP Hollandse Duinen en NP Zuid-Kennemerland;
 - d) af te stemmen met het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit en andere provincies om een definitieve Standaard voor Nationale Parken vast te stellen;
 - e) de aanvraag van de status van NP voor Hollandse Duinen voor te bereiden en in te dienen.
3. Minimaal 1 keer per jaar vindt er een afstemmingsoverleg plaats tussen de bestuurders van Partijen.

FINANCIERING

Artikel 3

1. Dunea en Staatsbosbeheer stellen ieder jaarlijks een bedrag ad eenhonderd duizend euro (EUR 100.000,-) excl. BTW beschikbaar aan de Stichting voor de realisatie van de in de considerans genoemde doelstelling. Voor de eerste maal op of omstreeks 1 januari 2019 en voor de tweede maal op of omstreeks 1 januari 2020. Dunea en Staatsbosbeheer zullen dit bedrag voldoen uit het door Staatsbosbeheer ten behoeve van Dunea en Staatsbosbeheer gezamenlijk beheerde Groenfonds. Partijen zijn zich er van bewust dat de Stichting geen BTW terug kan vorderen bij de Belastingdienst.
2. De Provincie zal zich inspannen, onder voorbehoud van goedkeuring GS en/of PS, een bijdrage in 2019 en in 2020 ter beschikking te stellen ieder groot eenhonderd vijftigduizend euro (EUR 150.000,-) voor de realisatie van de in deze Overeenkomst genoemde doelstellingen. De Provincie en de Stichting maken, behoudens besluitvorming door de Provincie, in nader overleg afspraken over de wijzen waarop dit bedrag aan de Stichting beschikbaar zal worden gesteld.
3. Indien een der Partijen er niet in slaagt om tijdig en/of volledig de toegezegde/verschuldigde financiële bijdrage te realiseren, hebben de overige Partijen het recht om deze Overeenkomst bij aangetekend schrijven en met onmiddellijke ingang te beëindigen. Voorts behoort het tot de mogelijkheden voor de niet (volledige) financieel bijdragende Partij om wel Partij bij deze Overeenkomst te blijven, doch met verlies van (enige) zeggenschap op grond van deze Overeenkomst.
4. De bijdragen worden overgemaakt op het rekeningnummer van de Stichting.

PUBLICITEIT / EXTERNE UITLATINGEN**Artikel 4**

1. Partijen overleggen vooraf over een publicatie- en promotiestrategie.
2. De Partij die het logo van de andere Partij wenst te gebruiken voor het promoten van de samenwerking dient hiervoor vooraf toestemming te vragen aan de andere Partij.
3. Partijen verplichten zich alle onder de verantwoordelijkheid van deze Overeenkomst vervaardigde (reclame) uitingen te (doen) staken dan wel (te) doen vernietigen zodra de samenwerking tussen Partijen is geëindigd. (NB: het einde van de samenwerking van Partijen laat onverlet de mogelijkheid dat de Stichting zelfstandig voort blijft bestaan).

INTELLECTUEEL EIGENDOM**Artikel 5**

1. Het intellectuele eigendom van hetgeen één of meerdere Partijen inbrengen, blijft bij de Partij die het intellectuele eigendom heeft ingebracht.
2. Het intellectuele eigendom van hetgeen door deze Overeenkomst wordt gecreëerd, komt toe aan de Stichting.
3. Als de Stichting het in het vorige lid bedoelde intellectuele eigendom wil overdragen moet dit eerst worden aangeboden aan Partijen.
4. Ongeacht het bepaalde in het voorgaande lid, dient voorafgaand aan overdracht aan een derde hiervoor schriftelijk toestemming gevraagd te worden aan Partijen.
5. Als één van de Partijen gebruik maakt van het intellectuele eigendomsrecht van een derde, staat de Partij die daarvan gebruik maakt ervoor in dat dit gebruik voldoet aan alle daaraan gestelde (wettelijke) vereisten.

SAMENWERKING MET ANDERE PARTNERS**Artikel 6**

1. De inhoudelijke uitwerking van ambities in een strategie en een uitvoeringsprogramma wordt door de Partijen voorgelegd in een gebiedsbijeenkomst aan een brede groep van Partners, het zogeheten Partneroverleg. Het Partneroverleg vindt minimaal 1 keer per jaar plaats.
2. De Stichting kan, als Dunea, Staatsbosbeheer en de Provincie daarmee instemmen, een samenwerkingsovereenkomst met een andere Partner aangaan indien deze Partner de doelstellingen van de Stichting onderschrijft en financieel of door middel van capaciteit substantieel wil bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van de Stichting.
3. Er is per Partij één contactpersoon aangewezen voor deze samenwerking.
4. Communicatie tussen Partijen (intern) vindt plaats via de aangewezen contactpersonen.
5. Externe communicatie verloopt via de Stichting, in afstemming met Partijen.

LOOPTIJD**Artikel 7**

1. Deze Overeenkomst treedt in werking op de dag waarop alle Partijen deze Overeenkomst voor akkoord hebben getekend, doch uiterlijk met ingang van 1 januari 2019, met een looptijd tot en met 31 december 2020. Deze Overeenkomst kan niet geheel of gedeeltelijk tussentijds worden opgezegd of beëindigd, anders dan als hiervoor bedoeld in artikel 3, 3^e lid.
2. Partijen treden minimaal zes maanden voordat de looptijd van twee jaar is verstreken in onderling overleg en bepalen hoe zij hun samenwerking verder vorm zullen geven.

OVERIG/SLOTBEPALINGEN**Artikel 8**

1. Deze Overeenkomst bevat al hetgeen de Partijen in verband met het onderwerp daarvan zijn overeengekomen behoudens voor zover anders uit deze Overeenkomst volgt. Met ingang van het tijdstip waarop deze Overeenkomst in werking treedt, eindigen alle overeenkomsten en afspraken die de Partijen daarover eerder mochten hebben gesloten respectievelijk gemaakt. De overwegingen en beschreven doelen vormen een onlosmakelijk deel van deze Overeenkomst. (Sub)kopjes in deze Overeenkomst dienen het gemak van de lezer en hebben geen zelfstandige betekenis. Verwijzingen naar Partijen omvatten tevens verwijzingen naar hun rechtsopvolgers onder algemene of bijzondere titel.
2. Deze Overeenkomst kan slechts gewijzigd worden door een door alle Partijen ondertekend document.
3. Geen van Partijen wordt geacht afstand te hebben gedaan van haar rechten in verband met een inbreuk of tekortkoming onder deze Overeenkomst, tenzij een dergelijke afstand schriftelijk is gedaan en door de Partij jegens wie afstand wordt gedaan schriftelijk is aanvaard. Een dergelijke afstand kan nimmer worden uitgelegd als een afstand ter zake een andere of uit de eerdere inbreuk of tekortkoming voortvloeiende inbreuk of tekortkoming onder deze Overeenkomst.
4. Geen van Partijen is gerechtigd (een deel van) haar rechten en/of verplichtingen ingevolge deze Overeenkomst over te dragen of te bezwaren aan een andere persoon of Partij.
5. Indien een bepaling van deze Overeenkomst nietig, niet-rechtsgeldig of niet-uitvoerbaar blijkt te zijn, laat zulks het overige bepaalde in deze Overeenkomst onverlet en zullen Partijen een vervangende bepaling overeenkomen die qua inhoud en strekking de nietige, niet-rechtsgeldige of niet-uitvoerbare bepaling het dichtst benadert, gelet op de intentie van Partijen bij deze Overeenkomst.
6. Deze Overeenkomst kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg zullen hebben alsof deze Overeenkomst is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.
7. Op deze Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing. Alle geschillen die voortvloeien uit of verband hebben met deze Overeenkomst worden exclusief beslecht, in eerste instantie of in kort geding, door de bevoegde rechter te 's-Gravenhage.

In drievoud getekend door:

Dunea N.V.
namens deze
naam: Drs. W.M.E. Drossaert
functie: Directeur
datum: 26 november 2018

Staatsbosbeheer
namens deze
naam: Ir. S. Thijsen BNT
functie: Directeur
datum: 26 november 2018

Provincie Zuid-Holland
namens deze
naam: Mr. J. F. Weber
functie: Gedeputeerde
datum: 26 november 2018

Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen
namens deze
naam: Drs. W.M.E. Drossaert
functie: Voorzitter / bestuurder
datum: 26 november 2018